

Nuttige registratie-last

De registratielast van verpleegkundigen en verzorgenden moet omlaag, daar is iedereen het over eens. Maar hoe bereiken we dit? Door registraties te schrappen of moeten we ook kijken naar de nuttige kant?

auteurs

Kim de Groot
verpleegkundig-
onderzoeker Nivel, Utrecht

Sofie Noorland
onderzoeker Nivel, Utrecht

Anneke Francke
programmaleider Nivel,
Utrecht

CONNY HELDER, DEMISSIONAIR minister voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport, wil de tijd die verpleegkundigen kwijt zijn aan registratie met de helft terugbrengen.¹ Landelijke afspraken met beroepsverenigingen en brancheorganisaties vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA, 2022) en het programma (Ont)Regel de Zorg (2022 t/m 2025) moeten daaraan bijdragen. Toch blijkt dat de tijd die verpleegkundigen inschatten te besteden aan registraties, onverminderd hoog

blijft in de laatste jaren: rond 40 procent van hun werktijd.²

Cruciaal

Is de ambitie van de minister om registratietijd te halveren realistisch en zinvol? Daarvoor moeten we ook kijken naar het nut van de registraties. Zo blijkt dat ongeveer zeven van de tien uur per week die verpleegkundigen besteden aan registraties gaat over de verslaglegging over de zorg aan individuele cliënten.² Deze verslaglegging in het elektronisch cliëntendossier is een cruciaal onderdeel van het verpleegkundig vak. De landelijke richtlijn Verpleegkundige en verzorgende verslaglegging (2022) beschrijft

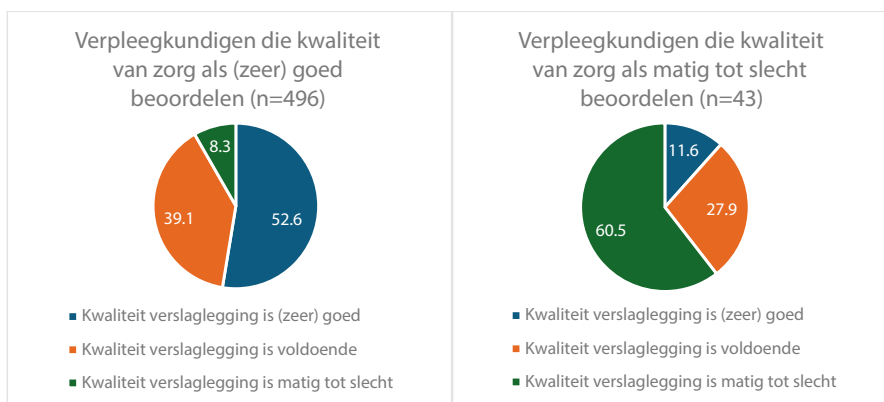
‘Je kunt een bijdrage leveren aan de kwaliteit en veiligheid van zorg’

dat verpleegkundige verslaglegging als doelen heeft: bijdragen aan de kwaliteit van zorg, continuïteit van zorg en goede communicatie tussen zorgverleners.³ Als deze doelen worden bereikt is de verpleegkundige verslaglegging een belangrijk hulpmiddel voor goede zorgverlening. Maar worden deze doelen in de praktijk ook behaald?

Foto: Stock.adobe.com / dusnpefkovic1

FIGUUR 1 BEOORDELING VAN VERPLEEGKUNDIGEN OVER KWALITEIT VAN VERSLAGLEGGING OVER DE ZORG AAN CLIËNTEN BINNEN HET TEAM

In het voorjaar van 2023 verrichten we vragenlijstonderzoek om te achterhalen of zorgprofessionals samenhang ervaren tussen de kwaliteit van verslaglegging en kwalitatief goede en veilige zorg. De online vragenlijst is ingevuld door 720 verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners die deelnemen aan het landelijke Panel Verpleging & Verzorging (respons 30 procent). Daarnaast vulden 121 zorgprofessionals de vragenlijst in via een link die was verspreid op sociale media. Voor de leesbaarheid duiden we in dit artikel de ondervraagde zorgverleners aan als verpleegkundigen.

Verslaglegging

Allereerst vroegen we verpleegkundigen de kwaliteit van de verslaglegging over de zorg aan individuele cliënten binnen hun team te beoordelen. Ruim een derde (36 procent) vond de kwaliteit van verslaglegging over de zorg zeer goed tot goed. Een kwart (26 procent) van de verpleegkundigen ervoer dat de kwaliteit van de verslaglegging binnen hun team regelmatig tot vaak onvoldoende is. Verpleegkundigen in de huisartsenzorg waren vaker tevreden over de kwaliteit van de verslaglegging dan verpleegkundigen in andere zorgsectoren.

Kwaliteit

We vroegen verpleegkundigen ook de kwaliteit van zorg te beoordelen die cliënten ontvangen van hun team. Vervolgens gingen we na of er samenhang was tussen de ervaren kwaliteit van ver-

slaglegging over de zorg aan cliënten en de ervaren kwaliteit van zorg. Die samenhang blijkt er inderdaad te zijn. Als verpleegkundigen positief waren over de kwaliteit van zorg, waren zij ook vaker positief over de kwaliteit van de verslaglegging over de zorg aan cliënten. Van de verpleegkundigen die de kwaliteit van zorg als (zeer) goed beoordeelden, vond 53 procent de kwaliteit van verslaglegging ook (zeer) goed (zie figuur 1). Ter vergelijking: van de verpleegkundigen die aangaven dat de kwaliteit van zorg matig tot slecht was, vond slechts 12 procent de kwaliteit van verslaglegging (zeer) goed, terwijl 61 procent de kwaliteit van verslaglegging matig tot slecht vond (zie figuur 1).

Veiligheid

Verder vroegen we verpleegkundigen de veiligheid van zorg binnen hun team te beoordelen. Daarbij keken we opnieuw naar samenhang met de kwaliteit van verslaglegging over zorg aan individuele cliënten. Van de verpleegkundigen die de veiligheid van zorg (zeer) goed vonden, gaf 57 procent aan dat de kwaliteit van de verslaglegging ook (zeer) goed is. Van de verpleegkundigen die de veiligheid van zorg matig tot slecht vonden, oordeelde slechts 19 procent dat de kwaliteit van verslaglegging (zeer) goed was. Dit is een soortgelijke samenhang als we vonden bij de kwaliteit van zorg.

Andere zienswijze

De resultaten laten zien dat er een samenhang is in de ervaringen van verpleegkundigen tussen goede kwaliteit

van verslaglegging over de zorg aan individuele cliënten en goede kwaliteit en veiligheid van zorg. Om die reden lijkt het simpelweg schrappen van de verpleegkundige verslaglegging geen goede manier voor het verminderen van de ervaren registratielast. Ook geeft de samenhang aanleiding tot een meer positieve zienswijze op in ieder geval een deel van de registraties. Concreet: niet alle registraties nemen alleen tijd weg bij de directe cliëntenzorg. Registraties die gaan over de zorg aan individuele cliënten hangen juist samen met kwalitatief goede en veilige zorgverlening. De tijd die verpleegkundigen besteden aan deze registraties lijkt dan ook nuttig besteed. Betekent dat dan dat deze tijd niet omlaag zou moeten? Nee, dat beweren we zeker niet. Er ligt een kans om de verslaglegging beter en efficiënter te maken, aangezien een kwart van de verpleegkundigen vond dat de kwaliteit van de verslaglegging onvoldoende is. Ander onderzoek liet al zien dat meer gebruiksvriendelijke elektronische cliëntendossiers die aansluiten bij het verpleegkundig proces een mogelijke oplossing zijn om de registratielast van verpleegkundigen te verminderen.⁴

REFERENTIES

- Gool van B & Sas 't S.** Zorgpersoneel is nog altijd 40 procent van tijd kwijt aan registraties, blijkt uit nieuwe cijfers: 'Er is niks veranderd'. EenVandaag, 27-11-2023.
- Noorland S, Spreeuwenberg P & Groot de K.** Kwaliteit en veiligheid van zorg in 2023: de meningen van verpleegkundigen, verzorgenden, verpleegkundig specialisten, begeleiders en praktijkondersteuners. Utrecht: Nivel, 2023.
- V&VN.** Richtlijn Verpleegkundige en Verzorgende Verslaglegging. Utrecht: V&VN, 2022.
- Groot de K, Verest W, Veer de A, e.a.** Registratielast: waar komt het vandaan? TvZ Verpleegkunde in praktijk en wetenschap: 2019, 129(6), 34-35.

NOOT

→ Wil je als verpleegkundige, verzorgende of verpleegkundig specialist impact hebben op de ontwikkelingen in het vak door jouw ervaringen over je werk te delen? Word dan deelnemer van het landelijke Nivel Panel V&V en kijk voor meer informatie op www.nivel.nl/panelvkv.